

ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [JULIANE KOKOTT]

SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 15. decembrī¹

I — Ievads

1. Šajā prāvā lietas dalībnieku strīds ir par to, vai atļauja medīt lapsas noteiktās privātās medību zonās, izmantojot cilpas ar apturēšanas aprīkojumu, ir saderīga ar Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvu 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību² (turpmāk tekstā — “Dzīvotņu direktīva”).

2. Dzīvotņu direktīva cita starpā aizliedz ūdru (*Lutra lutra*) apzinātu nogalināšanu un sagūstīšanu. Komisija pauž bažas par to, ka cilpās, kuru lietošanai dota atļauja, sagūstīs ne tikai lapsas, kā paredzēts, bet arī ūdrus.

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

2 — OV L 206, 7. lpp.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Dzīvotņu direktīvas noteikumi*

3. Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkts nosaka:

“Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai IV pielikuma a) daļā uzskaitītajām dzīvnieku sugām to dabiskās izplatības areālā izveidotu stingras aizsardzības sistēmu, aizliedzot:

- a) minēto sugu īpatņu visu veidu apzinātu gūstīšanu vai nonāvēšanu savvaļā;
- b) minēto sugu īpatņu apzinātu traucēšanu, jo īpaši to vairošanās, mazuļu attīstības, ziemas guļas un migrāciju laikā;

[..].”

4. Dzīvotņu direktīvas 12. panta 4. punkts paplašina šo aizsardzību šādi:

“Katra dalībvalsts pieņem atbilstošus un nepieciešamus normatīvos aktus un administratīvos pasākumus I un II pielikumā iekļauto savvaļas faunas sugu īpašas aizsardzības nodrošināšanai. Īpaši attiecībā uz šīm sugām aizliegta:

“Dalībvalstis izveido sistēmu, lai kontrolētu IV pielikuma a) daļā uzskaitīto dzīvnieku sugu īpatņu nejaušas sagūstīšanas un nonāvēšanas gadījumus. Ņemot vērā savākto informāciju, dalībvalstis veic turpmāku izpēti vai piemēro aizsardzības pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka nejaušas sagūstīšanas un nonāvēšanas gadījumiem nav būtiska negatīva ietekme uz attiecīgajām sugām.”

a) jebkāda tiša sagūstīšana un turēšana nebrīvē un tiša nogalināšana;

5. Ūdri minēti Dzīvotņu direktīvas IV pielikuma a) daļā, turpretī lapsas tajā nav minētas.

b) tiša kaitēšana vairošanās vai atpūtas vietām vai to izpostīšana;

B — *Bernes konvencija*

6. Dzīvotņu direktīvas 12. pantam līdzīgi noteikumi ietverti 6. pantā Bernes konvencijā par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību³:

c) tiša iejaukšanās savvaļas faunas dzīvē, īpaši vairošanās, mazuļu audzināšanas un ziemas guļas periodā, ciktāl iejaukšanās būtu nozīmīga šīs konvencijas mērķiem;

[..],”⁴

3 — Atvērta parakstīšanai 1979. gada 19. septembrī, ETS Nr. 104. Kopienas vārdā ratificēta ar Padomes 1981. gada 3. decembra lēmumu 82/72/EEK par to, ka jānoslēdz Konvencija par Eiropas savvaļas dzīvnieku, augu un dabisko biotopu aizsardzību (OV 1982, L 38, 1. lpp.).

4 — Konvencija ir saistoša tikai angļu un franču valodu versijās. Angļu valodā izmantots vārds “deliberate”, bet franču valodā — “intentionnelle”.

III — Fakti, pirmstiesas procedūra un prasības pieteikums

7. Procesa sakarā ar valsts pienākumu neizpildi priekšmets ir atļauja medīt lapsas, izmantojot cilpas ar apturēšanas aprīkojumu. Runa ir par 2000. gada 10. janvāri un 2002. gada 13. decembrī izdotām atļaujām attiecībā uz medību zonu SA-10.328, kas atrodas Aldeanuevas de la Sjerras [*Aldeanueva de la Sierra*] pašvaldības teritorijā Salamankas [*Salamanca*] provincē un 2001. gada 24. maijā izdotu atļauju attiecībā uz medību zonu AV-10.198, kas atrodas Medianas de la Voltojas [*Mediana de la Voltoya*] pašvaldības teritorijā Avilas [*Avila*] provincē. Abas provinces atrodas Kastīlijas-Leonas [*Castilla-Léon*] reģionā.

8. Šīs atļaujas paredz, ka medīt drīkst vienīgi lapsas. Cilpas apturēšanas aprīkojums novērš sagūstīto dzīvnieku nožņaugšanu. Cilpas jāpārbauda katru dienu, ieteicams agri no rīta.

9. 2001. gada 24. maijā izsniegtā atļauja medīt medību zonā AV-10.198 Medianas de la Voltojas pašvaldībā bija derīga no 2001. gada 3. maija līdz 15. jūnijam.

10. Attiecībā uz medību zonu SA-10.328 Aldeanuevas de la Sjerras pašvaldības teritorijā jau 2000. gada 10. janvārī izdotajā atļaujā bija paredzēts, ka, izņemot lapsas, visi citi

sagūstītie dzīvnieki nekavējoties jāatbrīvo. Cilpas drīkstēja izlikt vai pārvietot tikai "Agente Forestal"⁵ klātbūtnē. 2002. gada 13. decembrī izdotā atļauja groza šo atļauju un paredz papildu nosacījumus. Cilpas drīkst izlikt vai pārvietot tikai tā sauktie medību uzraugi ("guarda de caza"⁶). Upju krastu zonā cilpas likt nav atļauts. Cilpu atrašanās vietas jāpaziņo kompetentajai medību atļauju izdošanas iestādei 10 dienu laikā pēc atļaujas saņemšanas.

11. Saņemto sūdzību rezultātā Komisija uzzināja par iepriekš minētajām atļaujām un 2001. gada 19. aprīlī, kā arī 2001. gada 21. decembrī lūdza Spānijas Karalisti sniegt apsvērumus. 2003. gada 3. aprīlī Komisija nosūtīja Spānijas Karalistei argumentētu atzinumu.

12. Eiropas Kopienų Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka:

— Sakarā ar to, ka Kastīlijas un Leonas attiecīgās kompetentās iestādes ir izsniegušas atļaujas dažādās privātās medību zonās izlikt cilpas ar apturēšanas aprīkojumu, Spānijas Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek

5 — Visticamāk, runa ir par valsts ierēdni.

6 — Šķiet, ka medību uzraugi ir īpašas medību jomā kvalificētas privātpersonas, kurām jānodrošina drošība.

Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas floras un faunas aizsardzību 12. panta 1. punkts, kā arī VI pielikums;

- piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

13. Spānijas Karalistes prasījumi Tiesai ir šādi:

- noraidīt prasību kā nepieņemamu sakarā ar prasības priekšmeta nenoteiktību, pierādījumu trūkumu un tādēļ, ka prasībā nav norādīti apgalvotie pārkāpumi;
- pakārtoti — noraidīt iesniegto prasību;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

IV — Tiesas vērtējums

A — Par pieņemamību

14. Spānijas valdība izvirza vairākus pamatus, iebilstot attiecībā uz prasības pieņemamību.

15. Pirmām kārtām Spānijas valdība iebilst pret to, ka prasība attiecas uz 2001. gada 24. maijā izsniegto medību atļauju attiecībā uz medību zonu AV-10.198 Medianas de la Voltojas pašvaldības teritorijā Avilas provincē un 2002. gada 13. decembrī izsniegto medību atļauju zonā SA-10.328 Aldeanuevas de la Sjerras pašvaldības teritorijā Salamankas provincē. Pirmo minēto atļauju kompetentā iestāde ir atcēlusi jau 2001. gada 29. maijā. Otra atļauja pirmoreiz minēta tikai argumentētajā atzinumā.

16. Kas attiecas uz 2001. gada 24. maija atļauju, nav nozīmes, vai šī atļauja ir atcelta jau 2001. gada 29. maijā — ko Komisija nezinašanas dēļ apstrīd. Proti, atbilstoši atļaujas 7. punktā paredzētajam termiņam, tā būtu spēkā vēlākais līdz 2001. gada 15. jūnijam.

17. Saskaņā ar EK līguma 226. pantu Komisija var vērsties Tiesā, ja attiecīgā valsts līdz Komisijas noteiktajam termiņam neizpilda argumentētajā atzinumā paredzētās prasības. Tomēr 2001. gada 24. maijā izdotā atļauja bija zaudējusi juridisko spēku ilgu laiku pirms 2003. gada 3. aprīļa argumentā atzīnuma nosūtīšanas. Tātad Spānija nevarēja veikt nekādus pasākumus, lai izpildītu argumentētajā atzinumā paredzēto attiecībā uz šo

atļauju. Tādēļ prasība šajā sakarā ir nepieņemama⁷.

18. Attiecībā uz 2002. gada 13. decembrī izdoto atļauju Komisija prasības pieteikumā vispirms norāda, ka argumentētajā atzinumā tā minēta tikai kā piemērs, bet pēc tam konkrēti izvirzīta par prasības priekšmetu. Komisija to pamato tādējādi, ka šī atļauja tikai pagarināja 2000. gada 10. janvārī izdoto atļauju.

19. Šajā sakarā Komisija pamatoti atsaucas uz judikatūru, atbilstoši kurai prasībā sakarā ar valsts pienākumu neizpildi tā var izvirzīt arī faktus, kas iestājušies pēc argumentētā atzinuma sniegšanas, taču ir tāda paša rakstura fakti kā tie, kas norādīti atzinumā, un ir balstīti uz identisku rīcību⁸. Proti, nav pieļaujams, ka dalībvalsts, grozot pasākumus, pret kuriem iebilsts pirmstiesas procesa laikā,

varētu nemitīgi novilcināt šo tiesvedību. Lai gan 2002. gada 13. decembrī izdotā atļauja groza un papildina nosacījumus attiecībā uz medībām ar cīlpām attiecīgajā medību zonā, tajā nav paredzēts tās izbeigt.

20. Lai gan Komisijas prasības izklāstā attiecībā uz šo atļauju ir pretrunas, tas tomēr skaidri parāda, ka Komisija iekļauj šo atļauju prasības priekšmetā. Tā kā atļauja minēta agrākajā iespējamajā brīdī — argumentētajā atzinumā — šis pārmetums Spānijai nebija nekāds pārsteigums.

21. Spānijas valdība savā atbildes rakstā uz repliku, norādot, ka Komisija atsevišķās atļaujas nevar izvirzīt par valsts pienākumu neizpildes procesa priekšmetu, vienlaikus neapstrīdot transponējošos tiesību aktus, kas saistīti ar šīm atļaujām, ir nepareizi sapratusi Komisijas rīcības brīvību attiecībā uz procesu sakarā ar valsts pienākumu neizpildi. Kā "EK līguma sargs" Komisija var lūgt Tiesu konstatēt valsts pienākumu neizpildi tādēļ, ka konkrētajā gadījumā nav sasniegts direktīvā paredzētais mērķis⁹.

7 — Skat. 2005. gada 27. oktobra spriedumu lietā C-525/03 Komisija/Itālija (Krājums, I-9405. lpp., 12. un turpmākie punkti). Šajā lietā Tiesa nepieņēma ģenerāladvokāta Džeikobsa [Jacobs] 2005. gada 2. jūnija sniegtajiem secinājumiem (skat. 28. un attiecīgos turpmākos punktus un 24. zemsvirras piezīmi minētās norādes), kurš uzskatīja, ka, pamatojoties uz 1987. gada 10. marta spriedumu lietā 199/85 Komisija/Itālija (Recueil, 1039. lpp., 7. un turpmākie punkti), prasība ir pieņemama. Pēdējā minētajā spriedumā Tiesa izņēmuma kārtā, neskatoties uz neizpildes noveršanu, nosprieda, ka prasība ir pieņemama, jo attiecīgā dalībvalsts tomēr palika pie savas tiesību izpratnes. Šādus gadījumus noteikti ir iespējams labāk izvērtēt, pamatojoties uz pierādījumiem par praksi dalībvalstī, ko Komisija var pamatot arī ar noverstajiem pārkaupumiem (skat. 2005. gada 26. aprīļa spriedumu lietā C-494/01 Komisija/Irija, Krājums, I-3331. lpp., 32. punkts). Lai gan mutvārdu procesa laikā šādas norādes tika sniegtas, Komisija netzvirza iebildi, ka šāda prakse ir pastāvējusi.

8 — 1983. gada 22. marta spriedums lietā 42/82 Komisija/Francija (Recueil, 1013. lpp., 20. punkts) un 1988. gada 4. februāra spriedums lietā 113/86 Komisija/Itālija (Recueil, 607. lpp., 11. punkts). Skat. arī attiecībā uz likumā paredzētiem pasākumiem 1965. gada 1. decembra spriedumu lietā 45/64 Komisija/Itālija (Recueil, 1057., 1068. un turpmākās lpp.) un 1992. gada 17. novembra spriedumu lietā C-105/91 Komisija/Griekija (Recueil, I-5871. lpp., 13. punkts).

9 — 1999. gada 9. novembra spriedums lietā C-365/97 Komisija/Itālija (Recueil, I-7773. lpp., 60. punkts).

22. Spānijas valdība tāpat iebilst pret to, ka Komisija pirmstiesas procesa laikā ir izvirzījusi pārmetumus attiecībā uz Spānijas tiesību aktu saderīgumu ar Dzīvotņu direktīvu, citu dzīvnieku sugu, ne tikai ūdru, apdraudējumu, kā arī medībām ar slazdiem, bet vēlāk konkretizējusi prasību attiecībā uz ūdru apdraudējumu, kas rodas, atļaujot medības ar cilpām. Šie iebildumi tomēr nerada šaubas par prasības pieņemamību. Proti, nepieciešamā atbilstība starp pirmstiesas procesu un prasību neizslēdz strīda priekšmeta ierobežošanu¹⁰.

23. Tomēr no iebildumiem kopumā attiecībā uz iepriekš minētajām atļaujām un pārmetumiem, par kuriem vēlāk nav bijusi runa, Spānijas valdība secina, ka pirmstiesas procedūrā kopumā ir pieļauti būtiski trūkumi. Nenorādot prasības priekšmetu brīdinājuma vēstulē, Komisija ir izmantojusi pirmstiesas procesu, lai pakāpeniski noteiktu prasības priekšmetu.

24. Ar šo apgalvojumu Spānijas valdība tomēr ir nepareizi sapratusi pirmstiesas procedūras funkciju un iedarbības veidu saskaņā ar EK līguma 226. pantu. Tas ir

tiesa, ka uzaicinājumā sniegt apsvērumus — “oficiālajā brīdinājuma vēstulē” — ir jāierobežo tiesiskā strīda priekšmets¹¹. Komisijai arī argumentētajā atzinumā ir precīzi jādefinē tie iebildumi, kurus tā norādījusi brīdinājuma vēstulē un izvirza pret attiecīgo dalībvalsti, pēc tam, kad tā ir saņēmusi EK līguma 226. panta 1. daļā paredzētos attiecīgās valsts apsvērumus¹². Kā minēts iepriekš, tas tomēr neizslēdz iespēju nedz ierobežot prasības priekšmetu, nedz paplašināt to, attiecinot uz vēlākiem pasākumiem, kas būtībā ir identiski pasākumiem, pret kuriem tiek izvirzītas iebildes. Tieši pretēji, viena no galvenajām pirmstiesas procedūras funkcijām ir konkretizēt iebildumus, kas sākumā vēl bijuši vispārēja rakstura, kā arī identificēt jautājumus, kas turpmāk vairs nav jāizvērtē.

25. Spānijas valdība uzsver, ka prasība neatbilst Tiesas Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunkta prasībām. Tā neapšaubāmi norāda uz Tiesas Reglamenta 38. punkta 1. panta c) punktu, saskaņā ar kuru prasības pieteikumā jābūt ietvertam strīda priekšmetam un kopsavilkumam par izvirzītajiem pamatiem¹³. Šim kopsavilkumam ir jābūt pietiekami skaidram un precīzam, lai ļautu atbildētājam sagatavot savu aizstāvību un

10 — 1997. gada 16. septembra spriedums lietā Komisija/Itālija C-279/94 (*Recueil*, I-4743. lpp., 25. punkts), 2002. gada 11. jūlija spriedums lietā C-139/00 Komisija/Spānija (*Recueil*, I-6407. lpp., 19. punkts) un 2005. gada 14. jūlija spriedums lietā C-433/03 Komisija/Vācija (Krajums, I-6985. lpp., 28. punkts).

11 — 2001. gada 15. februāra spriedums lietā C-230/99 Komisija/Francija (*Recueil*, I-1169. lpp., 31. punkts).

12 — 2004. gada 24. jūnija spriedums lietā C-350/02 Komisija/Nīderlande (Krajums, I-6213. lpp., 21. punkts).

13 — Identisks noteikums paredzēts Pirmās instances tiesas Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā, ar kuru saistīto judikatūru šajā sakarā ir norādījis Spānijas valdība.

Tiesai — veikt savas kontroles funkcijas. Tātad no prasības pieteikuma tieši, sakarīgi un saprotami jāizriet tiem lietās faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, uz kuriem prasība tiek balstīta¹⁴.

28. Ņemot vērā iepriekš minēto, jāsecina, ka prasība nav pieņemama tiktāl, ciktāl tā vērsta pret 2001. gada 24. maijā izdoto atļauju attiecībā uz medību zonu AV-10.198 Mediana de la Voltojas pašvaldībā Avilas provincē. Pārējā daļā tā ir pieņemama.

B — Par pamatotību

26. Šajā gadījumā prasības pieteikums atbilst šīm prasībām. Komisija vēršas pret trim precīzi norādītām atļaujām, jo Komisija uzskata, ka, apdraudot ūdrus, tās pārkāpj Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktu un VI pielikumu.

29. Līdz ar to ir jāpārbauda, vai ar atļauju medīt lapsas, izmantojot cīlpas, medību zonā SA-10.328 Aldeanuevas de la Sjerras pašvaldības teritorijā Salamankas provincē tiek pārkāpts Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkts un VI pielikums.

27. Visbeidzot, Spānijas valdība norāda, ka prasība nav pieņemama tiesiskā pamatojuma neesamības dēļ. Šis iebildums būtu pamatots, ja Komisija neceltu prasību par Kopienas tiesību pārkāpumu. Tomēr šajā gadījumā Komisija apgalvo, ka Spānija ir pārkāpusi Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktu un VI pielikumu, tātad — Kopienas tiesību normas. Spānijas valdība faktiski vēršas pret prasības pamatojumu. Tomēr tas nav jautājums par prasības pieņemamību, bet gan par tās būtību. Tātad arī šis iebildums ir noraidāms.

1. Par Dzīvotņu direktīvas VI pielikumu

30. Dzīvotņu direktīvas VI pielikumā ietverts aizliegta gūstīšanas un nonāvēšanas paņēmieni un līdzekļi, kā arī transportēšanas veidu saraksts. Attiecībā uz zidītājiem a) punkta desmitajā ievilkumā minēti slazdi, kas principā vai arī atbilstoši izmantošanas nosacījumiem ir neselektīvas ierīces.

31. Tomēr sarakstā iekļautie paņēmieni un līdzekļi nav obligāti aizliegti jebkurā gadījumā, bet tikai saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas

14 — 2003. gada 9. janvāra spriedums lietā C-178/00 Itālija/Komisija (*Recueil*, I-303. lpp., 6. punkts).

15. pantu. Tā ir vienīgā Dzīvotņu direktīvas norma, kas attiecas uz VI pielikumu. Tas aizliedz lietot visas neselektīvās ierīces, it īpaši VI pielikumā minētās, V pielikuma a) punktā minēto savvaļas dzīvnieku gūstīšanai vai nonāvēšanai, kā arī gadījumos, kuros saskaņā ar 16. pantu tās izmanto IV pielikuma a) punktā minēto sugu īpatņu ieguvei, sagūstīšanai vai nonāvēšanai. Pat šajos gadījumos neselektīvās ierīces ir aizliegtas tikai tādā gadījumā, ja tās izraisa šo dzīvnieku sugu izzušanu attiecīgajā dzīvotnē un būtiski kaitē šo dzīvnieku sugu populāciju saglabāšanai.

32. Strīdīgā atļauja attiecas uz lapsām, kas nav minētas nedz Dzīvotņu direktīvas IV pielikuma a) punktā, nedz V pielikumā. Tādēļ neselektīvo ierīču aizliegums nav piemērojams. No tā es secinu, ka Dzīvotņu direktīvas VI pielikums nav pārkāpts.

2. Par Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktu

33. Tādējādi ir jāpārbauda, vai ar atļauju ir pārkāpts Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkts. Saskaņā ar to dalībvalstu pienākums ir ieviest stingru aizsardzības sistēmu IV pielikuma a) punktā uzskaitīto dzīvnieku

sugu aizsardzībai to dabiskās izplatības areālā. Saskaņā ar 12. panta 1. punkta a) apakšpunktu minēto sugu īpatņu jebkura veida apzināta sagūstīšana vai nonāvēšana savvaļā ir aizliegta.

34. Attiecībā uz 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētā aizlieguma piemērošanas jomu jānorāda, ka šajā punktā lietotais jēdziens "apzināti" [vācu valodā — "Absicht"] attiecas gan uz aizsargāto dzīvnieku sagūstīšanu, gan nonāvēšanu. Tās gan ir pretrunā ar franču valodas versiju, kurā jēdziens "intentionnelle", kas ir lietots vienskaitli, attiecas tikai uz nonāvēšanu, taču iepriekš minētais tomēr izriet no versijām citās valodās, kurās pieņemta direktīva. Spāņu, vācu, grieķu un portugāļu valodās jēdziens "apzināti" neapšaubāmi attiecas uz abām iepriekš minētajām darbībām. Angļu, holandiešu un dāņu valodas versijās jēdzienu "apzināti" iespējams attiecināt vai nu uz sagūstīšanu, vai arī uz abām darbībām. Tikai itāļu valodas versiju varētu interpretēt līdzīgi franču valodas versijai, tomēr arī itāļu valodā jēdzienu "apzināti" ir iespējams attiecināt uz abām darbībām. Cita starpā tas atbilst arī Bernes konvencijai, ko ar Dzīvotņu direktīvu un Putnu direktīvu¹⁵ transponēja¹⁶ Kopienā,

15 — Padomes 1979. gada 2. aprīļa Direktīva 79/409/EEK par savvaļas putnu sugu aizsardzību (OV L 103, 1. lpp.).

16 — Ziņojums par Konvenciju par Eiropas savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzību (1997.–1998.) (9. panta 2. punkts) (iesniegusi Eiropas Komisija), SEC (2001) 515, galīgā redakcija. Skat. arī Eiropas Kopienų Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju 1987. gada 19. oktobra rezolūciju par Eiropas Kopienų apkārtējās vides politikas un pasākumu programmas tālāku izstrādi un īstenošanu (1987.–1992.) (OV 1987, C 328, 1. lpp., 5.1.6. punkts). Tiesas 2003. gada 13. februāra spriedums lietā C-75/01 Komisija/Luksemburga (*Recueil*, I-1585. lpp., 57. punkts) neiestājas pret šīs Konvencijas īstenošanu, jo Tiesa šajā spriedumā tikai atzina, ka Konvencijas īstenošana nav uzskatāma par Dzīvotņu direktīvas īstenošanu, ciktāl Konvencijas regulējums nesniedzas tikpat tālu, kā direktīvas regulējums.

attiecinot jēdzienu “apzināti” uz abām iepriekš minētajām darbībām.

35. Tādēļ jāpārbauda, vai atļauja ir saderīga ar Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktā paredzēto stingro aizsardzības sistēmu, kas paredz ūdru apzinātas sagūstīšanas, apzinātas nonāvēšanas vai apzinātas traucēšanas aizliegumu.

a) Par “apzinātu” kaitējuma nodarīšanu ūdriem

36. Atļauja tādā gadījumā nebūtu saderīga ar Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktu, ja, izmantojot atļauju, apzināti¹⁷ būtu notikusi kaut kāda veida kaitējuma nodarīšana ūdriem.

37. Vācijas krimināltiesībās iepriekš minētās apzinātības priekšnoteikums būtu, ka aizsar-

17 — Jēdziens “apzināti” ir nozīmīgs ne tikai attiecībā uz Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkta a)–c) apakšpunktos aizliegtajām darbībām, kas verstas pret IV pielikuma a) punkta minētajiem dzīvniekiem. Līdztekus arī Putnu direktīvas 5. punkts paredz aizliegumu attiecībā uz Eiropā mītošo putnu apzinātu nonāvēšanu vai sagūstīšanu (a) apakšpunkts) un apzinātu traucēšanu, it īpaši vairošanās un ligzdošanas laikā, ja šie traucējumi būtiski skar Putnu direktīvas mērķus (d) apakšpunkts), un apzinātu ligzdu un olu iznīcināšanu un bojāšanu, kā arī ligzdu pārvietošanu (b) apakšpunkts).

gāto dzīvnieku sugu nonāvēšana vai sagūstīšana ir attiecīgās darbības *mērķis*. Līdzīga nozīme ir franču vārdam “intentionelle” un angļu vārdam “deliberate”. Šo divu valodu versijām ir īpaša nozīme attiecībā uz interpretāciju šajā gadījumā, tā kā šajā sakarā Bernes konvencija sakrīt ar direktīvu. Franču valodas “intentionelle” atbilst vārdam “intention”, t.i., jēdzienam “nodoms” Francijas krimināltiesībās¹⁸. Francijas tiesībās “nodoms” prasa gan apzināšanos, gan gribu īstenot attiecīgo nodarījumu. Turpretī “nosacīts nodoms” [“Eventualvorstaz”] — *dolus eventualis* vai *dol éventuel*, noziedzīgā nodarījuma seku apzināšanās un akceptēšana — ja vien to skaidri neparedz tiesību norma¹⁹, nav pielīdzināma nodomam. Angļu vārdam “deliberate” juridiskajā terminoloģijā nav līdzvērtīgas nozīmes. Vācu vārdam “Vorsatz” atbilstošais jēdziens angļu valodā ir “intention”. Neskatoties uz to, arī “deliberate” varētu iemiesot apzināšanās un gribas elementus.

38. Atbilstoši šai literārajai Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu interpretācijai, kura galvenokārt ir balstīta uz krimināltiesībās izmantotajiem jēdzieniem, būtu jāizslēdz tikai tādas darbības, kuras izdarītas, apzinoties to un tomēr vēloties kaitēt aizsargātajām sugām. Praktiski šie aizliegumi būtu vērsti tikai uz dažām pret

18 — Skat. Francijas *Code pénal* [Kriminālkodeksa] 121-3. panta 1. punktu.

19 — Skat. Francijas *Code pénal* 121-3. panta 2. punktu. Tajā regulētais apzinātais citu personu apdraudējums ir nosacīta nodoma [Eventualvorsatz] kodifikācija.

aizsargātām dzīvnieku sugām vērstām darbībām, piemēram, medībām, kaitēkļu iznīcināšanu vai dzīvnieku mocīšanu.

39. No otras puses, Bernes konvencijas Pastāvīgās komisijas 1989. gada 9. jūnija rezolūcija 1/89²⁰ runā par labu tam, ka vismaz jēdzieni *intentionelle/deliberate* šajā konvencijā interpretējami plašāk. Attiecībā uz Konvencijas 6. panta b) punktā minētajām vairošanās un atpūtas vietām šie jēdzieni jāsaprot tādējādi, ka tie ietver arī darbības, kas nav veiktas ar mērķi nodarīt kaitējumu vairošanās un atpūtas vietām, bet tomēr apzinoties, ka, iespējams, izraisīs šādu kaitējumu.

40. Vērtējot iepriekš minēto no sistēmas viedokļa, jāņem vērā, ka Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktā paredzētos stingros aizsardzības pasākumus papildina Dzīvotņu direktīvas 12. panta 4. punkts un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīva 2004/35/EK par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atbildināšanu²¹ — it īpaši 5. pants.

41. Dzīvotņu direktīvas 12. panta 4. punkts paredz, ka dalībvalstis kontrolē aizsargāto dzīvnieku sugu īpatņu neapzinātu gūstišanu un neapzinātu nogalināšanu un nepieciešamības gadījumā veic īpašus aizsardzības pasākumus²².

42. Saskaņā ar Direktīvas 2004/35 5. pantu jānovērš prognozējami aizsargāto sugu traucējumi, ja tiem var būt būtiska nelabvēlīga ietekme uz šādu sugu labvēlīga aizsardzības statusa sasniegšanu vai uzturēšanu. Tātad tām vienmēr jābūt tikai darbībām, kas attiecas uz lielāku sugu īpatņu skaitu. Šis pienākums principā ir spēkā attiecībā uz profesionālām darbībām, ja tās tiek veiktas apzināti vai aiz neuzmanības, kā arī attiecībā uz noteiktām, lielākoties rūpnieciskām darbībām, var pat teikt — neatkarīgi no tā, kā tās tiek veiktas.

43. Ar jēdzienu “nodoms” saistībā ar Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktu Tiesa saskārās valsts pienākuma neizpildes procesā sakarā ar aizsargātajiem jūras bruņurupučiem *Caretta caretta*²³. Šī stingri aizsargājamā suga, lai vairotos, izmanto tikai dažas vietas Vidusjūras piekrastē. Svarīgākās vietas

22 — Šāda veida aizsardzības pasākumu piemērs, kurš netipiskā veida attiecas uz Kopienas, ir Padomes 2004. gada 26. aprīļa Regula (EK) Nr. 812/2004, ar ko nosaka pasākumus attiecībā uz valveidīgo nejašu nozveju zvejniecībā un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 88/98 (OV L 150, 12. lpp.; redakcija ar grozījumiem — OV L 185, 4. lpp.). Šie noteikumi Kopienai bija jāpieņem, jo tai ir ekskluzīva kompetence zvejniecības jomā.

23 — 2002. gada 30. janvāra spriedums lietā C-103/00 Komisija/Griekija, saukta “Caretta caretta” (*Recueil*, I-1147. lpp.). Skat. arī 1987. gada 17. septembra spriedumu lietā 412/85 Komisija/Vācija (*Recueil*, 3503. lpp., 14. un turpmākie punkti): nodoms izmantot zemi, piemēram, lauksaimniecība, vienlaikus neizsēdz Putnu aizsardzības direktīvas izpratnē apzināti nonāvēt vai gūstīt putnus, apzināti postīt vai bojāt to ligzdas, kā arī apzināti tos traucēt.

20 — Pieejams Eiropas Padomes tīmekļa vietnē <http://www.coe.int>.

21 — OV L 143, 56. lpp.

atrodas Laganas līcī Grieķijai piederošajā Zakintosā [*Zakynthos*] salā. Šīs salas izmantošana par bruņurupuču vairošanās vietu tiek negatīvi ietekmēta, ja cilvēki pa jūras krastu pārvietojas ar mopēdiem, pludmalē izvietojot guļamkrēslus un saulesargus un ceļ neatļautas būves, kā arī ja attiecīgajā jūras zonā kursē ūdens velosipēdi un nelieli kuģi. Tādēļ visas šīs darbības bija aizliegtas, izvietojot attiecīgus aizliegumus.

44. Tā kā apmeklējot salu, Komisija konstatēja, ka izraisīts liela apmēra kaitējums, tā cēla Tiesā prasību konstatēt, ka Grieķija nav izpildījusi pienākumu, ko tai uzliek Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkts.

45. Ģenerāladvokāts Ležē [*Legér*] savos secinājumos šajā lietā norādīja, ka mopēdu, guļamkrēslu un saulesargu izmantošana, kā arī neatļautu būvju celšana bija apzinātas darbības, kas varēja traucēt attiecīgās sugas laikā, kad tās atbilstoši Kopienas tiesībām ir īpaši aizsargājamās²⁴. Tātad viņš jēdzienu “nodoms” pirmām kārtām attiecināja uz attiecīgo personu rīcību, nevis uz kaitējuma nodarīšanu dzīvniekiem.

46. Tomēr šī pieeja nav pārlicinoša. Jēdziens “nodoms” Dabisko dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā attiecas uz kaitējumu aizsargātajām dzīvnieku sugām. Tas zaudētu savu lietderību, ja pietiktu ar to, ka kaitējums notiek tikai sakarā ar darbību, kas apzināti vērsta uz citu mērķi. Turklāt tādā gadījumā, ja būtu aizliegts ikviens Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktais kaitējums, ko izraisa tikai apzināta rīcība, tiktu zaudēta Dzīvotņu direktīvas 12. panta 4. punkta un Direktīvas 2004/35 5. pantā paredzēto papildu aizsardzības pasākumu praktiskā iedarbība plašā izpratnē.

47. Sprieduma iepriekš minētajā lietā pamatā bija atšķirīga jēdziena “nodoms” nozīme. Tā kā, neskatoties uz aizlieguma uzrakstiem pludmalē, tomēr tika izmantoti mopēdi un ierīkotas laivu piestātnes, Tiesa nosprieda, ka tā ir apzināta jūras bruņurupuču traucēšana vairošanās laikā Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē²⁵.

48. Šo secinājumu varētu saprast tādējādi, ka par nodomu var runāt, ja personai, kas veic šo darbību, atbilstoši lietas apstākļiem būtu bijis jāzina, ka viņas rīcība apdraud aizsargātās sugas. Tādā gadījumā Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkta izpratnē vienkārša

24 — Ģenerāladvokāta Ležē 2001. gada 25. oktobra secinājumi lietā C-103/00 “Caretta caretta”, 57. punkts.

25 — Iepriekš 23. zemsviras piezīmē minētais spriedums “Caretta caretta”, 36. punkts.

neuzmanība jau būtu uzskatāma par darbību “ar nodomu”.

49. Tomēr nevar pieņemt, ka Tiesa vēlējās jēdzienu “nodoms” paplašināt tiktāl, ka “nodoms” varētu pastāvēt neatkarīgi no personas, kas veic attiecīgās darbības, gribas. Visās apskatītajās versijās trīs valodās jēdziens “nodoms” satur ļoti spēcīgu gribas elementu. Tādēļ lietas apstākļu raksturojums jāsaprot tādējādi, ka, ņemot vērā aizlieguma uzrakstus, mopēdu un laivu lietotājiem bija jāzina, ka viņi apdraud bruņurupučus. No šīm zināšanām vienlaikus var secināt, ka viņi apzinājās, ka rada kaitējumu aizsargātajiem bruņurupučiem. Tādēļ jēdziena “nodoma” kritērijs ir, vai attiecīgās personas apzinājās, ka aizsargātajām dzīvnieku sugām tiek radīti draudi un, neskatoties uz to, tomēr pieļāva šīs darbības.

50. Tālāka jēdziena “nodoms” aprobežošana ar tā nozīmi krimināltiesībās būtu pretrunā jēdzienam “stingra aizsardzības sistēma”, kas jāizveido Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktā paredzēto aizliegumu rezultātā. Aizsardzības sistēmu, kas aizliedz sugu, kuras ir Kopienas interešu lokā, nonāvēšanu, sagūstīšanu vai traucēšanu tikai attiecībā uz dažām pret šīm sugām tieši vērstām darbī-

bām, bet pieļauj, ka kaitējuma risks tām, veicot daudzas citas darbības, tiek apzināti akceptēts, nevar nosaukt par “stingru”.

51. Atšķirībā no ģenerālvokāta Ležē piedāvātās interpretācijas Tiesas interpretācija neaizstāj ne Dzīvotņu direktīvas 12. panta 4. punktu, ne Direktīvas 2004/35 noteikumus.

52. Šādi interpretējot jēdzienu “nodoms”, Dzīvotņu direktīvas 12. panta 4. punkts attiecas uz gadījumiem, kuros persona neapzinās savas darbības nepieļaujamību. Nepieciešamie aizsardzības pasākumi varētu ietvert to, ka, informējot vai attiecīgi brīdinot, tiktu nodrošināts, ka attiecīgās personas apzinātos šādu risku.

53. Kas attiecas uz Direktīvu 2004/35, tad tās 5. pantā paredzētā aizsardzība attiecībā uz novēršamajiem kaitējumiem ir definēta šaurākā nozīmē, tomēr šī aizsardzība acīmredzami ir plašāka attiecībā uz nepieciešamajiem subjektīvajiem elementiem. Proti, aizsardzība attiecas tikai uz būtiskām negatīvām sekām labvēlīgas aizsardzības statusa īstenošanai vai saglabāšanai, kamēr 12. panta 1. punktā paredzētie aizliegumi attiecas arī uz kaitējumu ar mazākas intensitātes sekām, jo tie attiecas tikai uz dažiem sugas īpatņiem. Direktīvā 2004/35 paredzētais preventīvu pasākumu veikšanas pienākums principā

attiecas arī uz darbību, kas izdarīta aiz neuzmanības, un pie noteiktām — galvenokārt rūpnieciskām darbībām — neatkarīgi, vai tās izdarītas apzināti vai aiz neuzmanības. Tātad Tiesas interpretācija jēdzienam “nodoms” novērš to, ka starp Dzīvotņu direktīvas 12. pantā paredzēto atsevišķu sugas īpatņu aizsardzību un Direktīvā 2004/35 paredzēto populāciju aizsardzību nerodas robs aizsardzības sistēmā, bet atstāj arī Direktīvai 2004/35 savu īpašu piemērošanas jomu.

54. Tā rezultātā ir jāuzskata, ka ir nodarīts apzināts kaitējums aizsargātajām dzīvnieku sugām, ja kaitējums ir rezultāts darbībai, kuras izdarītājs apzinājās, ka apdraud aizsargātos dzīvniekus, un tomēr to pieļāva.

55. Arī Komisijas apsvērumi atbilst šai jēdziena “nodoms” interpretācijai. Tā norāda, ka zonā, kur konstatēta ūdru apmešanās, medības ar neselektīviem līdzekļiem nevar uzskatīt par tādām aizsargātas sugas medībām, kuras nav apzinātas. Atsauce uz lapsām ir tikai formāla.

56. Tātad Komisija balstās uz objektīvu risku, kas saistīts ar neselektīvu medību paņēmieni izmantošanu. Komisija no tā

netieši secina, ka tiek pieņemta aizsargāto dzīvnieku sugu apdraudējuma iespēja. Tomēr šis secinājums ir pieļaujams tikai tad, ja mednieki zināja, ka šo sugu īpatņi mit attiecīgā medību paņēmiena izmantošanas zonā.

57. Tomēr izskatāmajā lietā nav pietiekamu norāžu apgalvojumam, ka mednieki, izliekot cilpas, zināja, ka pastāv ūdru apdraudējums. Lai gan ir zināms, ka Zakintosa salas pludmales ir viena no nedaudzajām jūras bruņurupuča *Caretta caretta* ligzdošanas vietām Vidusjūrā, lietas dalībnieki tomēr nav vienisprātis par to, vai ūdri vispār ir sastopami attiecīgajā medību zonā. Administratīvā procesa laikā Komisija minēja ūdrus kā vienu no sugām, kas varētu būt apdraudēta, bet kā pirmo minēja lbērijas lūsi (*Lynx pardinus*). Tāpēc, nepastāvot pierādījumiem par pretējo, nevar pieņemt, ka mednieki apzinājās, ka attiecīgajās medību zonās ir sastopami ūdri, un līdz ar to arī apzinājās šo dzīvnieku apdraudējumu.

58. Turklāt Zakintosa salas pludmalē bija aizlieguma uzraksti, kas tieši aizliedza attiecīgās darbības. Turpreti izskatāmajā lietā cilpu izlikšanai pat bija izsniegta atļauja. Tādēļ medniekiem bija pamats uzskatīt, ka viņi nepārkāpj tiesību aktu noteikumus.

59. Tātad iespējamo kaitējuma nodarīšanu ūdriem ar medībām, izmantojot cilpas, nevar kvalificēt kā apzinātu.

b) Par prasībām, kas tiek izvirzītas atļaujai

60. Tomēr tāpat ir šaubas, vai valsts atļauja ir saderīga ar Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktā paredzēto stingro aizsardzības pasākumu sistēmu, ja atļautās darbības nav tiešā pretrunā ar a)–d) apakšpunktā tieši paredzētajiem aizliegumiem.

61. Arī spriedums par jūras bruņurupučiem *Caretta caretta* sniedz vērtīgas norādes šajā sakarā. Proti, saskaņā ar šo spriedumu Grieķija bija pārkāpusi arī Dzīvotņu direktīvas 12. pantu, jo normas par aizsardzību, kas bija spēkā Zakintosā salā, nebija pietiekamas, lai nodrošinātu bruņurupuču efektīvu aizsardzību vairošanās laikā²⁶. Turklāt Tiesa nolēma par sliktu Grieķijai, pamatojot ar to, ka tā nav efektīvi īstenojusi spēkā esošo tiesisko regulējumu par bruņurupuču aizsardzību, saskaroties ar pastāvīgiem pārkāpumiem²⁷.

26 — Iepriekš 23. zemsviras piezīmē minētais spriedums "Caretta caretta", 27. un turpmākie punkti.

27 — Iepriekš 23. zemsviras piezīmē minētais spriedums "Caretta caretta", 39. punkts.

62. No tā izriet, ka nepietiek ar to, ka dalībvalstis, ņemot vērā Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punkta formulējumu, nosaka vispārēja satūra aizliegumus. Noteiktos apstākļos tām jāizdod arī īpaši noteikumi un jānodrošina to īstenošana, lai uzturētu kādu aizsargājamo sugu noteiktās vietās, ja tām ir īpaša nozīme šo sugu saglabāšanā un šīs sugas ir pakļautas īpašam riskam²⁸.

63. Protams, Komisija izskatāmajā lietā nepieprasa, lai tiktu pieņemti vai īstenoti šādi reģionāli noteikumi par labu ūdriem, taču tā kritizē atļauju medīt, izmantojot cilpas.

64. Pat ja dalībvalstīm varētu uzlikt par pienākumu aktīvi izdot un īstenot īpašas un reģionālas aizsardzības normas par labu aizsargātām dzīvnieku sugām, tomēr, izsniedzot attiecīgas atļaujas, tām ir noteikti jāņem vērā, vai darbības, kurām tiek dotas atļaujas, varētu nelabvēlīgi ietekmēt aizsargātās dzīvnieku sugas.

65. Šādi piemērojot Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktu preventīvā kontekstā,

28 — Tiesai būs jāapskata sprieduma lietā "Caretta caretta" (minēts iepriekš 23. zemsviras piezīmē) interpretācija šajā jautājumā lietā C-518/04 Komisija/Grieķija (šobrīd atrodas izskatīšanā Tiesā, Paziņojums OV 2005, C 57, 15. lpp.).

nav nozīmes tam, vai attiecīgās personas apzināti nodara kaitējumu aizsargātajām sugām. Savukārt daudz svarīgāk ir zināt, vai kompetentajām iestādēm ir jāprezūmē, ka atļautās darbības ir cēlonis kaitējumam, kas ir aizliedzams saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktu. Ja tas tā ir, tad attiecīgo atļauju drīkst izsniegt tikai saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 16. pantā paredzētajām atkāpēm. Pretējā gadījumā kompetentās iestādes netieši pārkāptu Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktā paredzētos aizliegumus.

66. Šis kompetento iestāžu pienākums kā priekšnoteikumu neizvirza “nodomu” krimināltiesību izpratnē. “Nodoma” subjektīvais elements neattiecas uz valsts iestādēm. Gluži pretēji, šīm iestādēm ir jāizmanto progresīvākās pieejamās zinātnes atziņas²⁹. Noteiktos apstākļos var būt nepieciešams iegūt papildu informāciju, lai vispārējās zināšanas piemērotu attiecībā uz attiecīgo konkrēto gadījumu.

67. Tāpēc ir jāizvērtē, vai, izsniedzot atļaujas medībām, izmantojot cilpas, Spānijas kom-

petentās iestādes bez papildu informācijas saņemšanas varēja pieņemt, ka ūdriem netiks nodarīts kaitējums.

68. Izvērtējot šo jautājumu, jāņem vērā visi Tiesai iesniegtie lietas materiāli kopumā. Spānijas valdība savā atbildes rakstā uz repliku pirmoreiz tieši norāda, ka kartes liecina, ka medību zonā SA-10.328 Aldeanueva de la Sjerras pašvaldības teritorijā esošajās upēs bieži nav ūdens, tomēr šis apgalvojums nav jauns pierādījums, kura nokavētai iesniegšanai saskaņā ar Tiesas Reglamenta 42. panta 1. punktu nepieciešams pamatojums. Tieši pretēji, Spānijas valdība jau atbildē uz pirmo brīdinājuma vēstuli norādīja, ka sakarā ar reģiona īpatnībām nav ticams, ka tur sastopami ūdri. Šo apgalvojumu pamato norāde par ūdeņu izžūšanu. Turklāt Komisija pirmo reizi strīdīgās upes pieminēja atbildes rakstā.

69. Kas attiecas uz publikācijām, ko iesniedza Spānijas valdība savā atbildes rakstā uz repliku un Komisija — pēc rakstveida procesa beigām, tad tie nav pierādījumi šī vārda parastajā izpratnē. Tā ir tikai norāde uz publiski zināmiem faktiem ar mērķi pamatot attiecīgo viedokli.

29 — Skat. 1991. gada 17. janvāra spriedumu lietā C-157/89 Komisija/Itālija (medību periodi) (*Recueil*, I-57. lpp., 15. punkts), 1998. gada 19. maija spriedumu lietā C-3/96 Komisija/Nīderlande (IBA saraksts) (*Recueil*, I-3031. lpp., 69. un turpmākie punkti) un 2004. gada 9. decembra spriedumu lietā C-79/03 Komisija/Spānija (nomeditā apjoms) (Krājums, I-11619. lpp. 41. punkts).

70. Šaubas, kas varētu pastāvēt pēc šo pierādījumu izvērtēšanas, ir Komisijas atbildība, ciktāl procesā sakarā ar valsts pienākumu neizpildi tieši Komisijai ir jāpierāda Kopienas tiesību pārkāpums³⁰.

71. Lietas dalībnieki nav vienisprātis par to, vai medību zonā SA-10.328 ir sastopami ūdri. Komisija savu argumentu balsta uz Spānijas iestāžu izdotu standarta informācijas lapu attiecībā uz Spānijas reģionālu priekšlikumu globālā tikla *Natura 2000* ietvaros, proti, Kilamas [*Quilamas*] apgabalu. Atbilstoši šai informācijai priekšlikumā minētajā teritorijā ūdri ir sastopami. Kilamas apgabals aptver vairāk nekā 10 000 hektāru zemes. Medību zona gan atrodas tieši blakus šai teritorijai — tās ziemeļrietumos, tomēr šķiet, ka lielākās Kilamas apgabala upes, piemēram, Arroija de la Kilama [*Arroyo de las Quilama*], tek uz dienvidaustrumiem. Starp upēm un medību zonu ir kalnu grēdas ar vairāku simtu metru augstuma atšķirību³¹. Tādēļ nav ticami, ka ūdri no šo ūdeņu sistēmu populācijām pārvietotos uz medību zonu.

72. Komisija arī norāda, ka Minas [*Mina*] upe šķērso attiecīgo [medību] zonu un Zarzosas [*Zarzosa*] un Medijas [*Media*] upe

tek šīs zonas tuvumā. Šķiet, ka šīs upes ietilpst ūdeņu sistēmā, kas atrodas uz rietumiem no Kilamas, kur tāpat ir pierādīts, ka dzīvo ūdri³². Tomēr Spānijas valdība iebilst pret šo Komisijas argumentu, izvirzot neapstrīdētu apgalvojumu, ka šajās upēs regulāri nav ūdens. No šajā sakarā iesniegtajiem pētījumiem izriet, ka, lai gan ūdri reizēm izmanto upes, kurās tikai periodiski ir ūdens, principā tie gandrīz nekad tās neizmanto³³.

73. Tātad, pamatojoties uz pieejamo informāciju, ūdru sastopamību medību zonā nevar izslēgt, bet tā ir maz ticama.

74. Nosakot riskus, kas saistīti ar atļaujas izsniegšanu medībām ar cilpām, bija jāņem

30 — Skat. 2005. gada 20. oktobra spriedumu lietā C-6/04 Komisija/Apvienotā Karaliste (Krajums, I-9017. lpp., 75. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 — Skat. karti tīmekļa vietnē <http://www.dipsanet.es/provin/MapaSalamanca2003.pdf>.

32 — Lizana u.c. No: Ruiz-Olmo un Delibes, *La nutria en España*, 1998, 118. lpp.

33 — Lizana u.c. No: Ruiz-Olmo un Delibes, *La nutria en España*, 1998, 118. lpp. Ruiz-Olmo un Delibes, *op. cit.*, 215. lpp., apgalvo, ka daudzas Spānijas vietās ir novērots, ka ūdri aizvien biežāk izmanto izžūstošus ūdeņus.

vērā ne vien ūdru sastopamības iespējamība, bet arī medību paņēmiena objektīvais risks un iespējamo kaitējumu nozīmīgums.

lās — pēc būtiska samazinājuma pagātnē patlaban atkal pieaug vai vismaz stabilizējas³⁷.

75. Pretstatā Spānijas valdības apgalvojumiem patiešām pastāv risks, ka cilpās var iekļūt ūdri un gūt dzīvībai bīstamus savainojumus³⁴. Tomēr Spānijas valdība ir norādījusi uz publikāciju, kas ļauj izdarīt slēdzienu, ka ūdru gūstišana ar slazdiem uz sauszemes ir samērā maz ticama³⁵. Šķiet, ka ūdru daudz biežāk sabrauc vai ka tie noslikst mursos vai citos zvejas rīkos³⁶. Attiecīgo risku vēl vairāk samazina tas, ka cilpas liek, piedaloties attiecīgam profesionālam personālam, un pastāv aizliegums izlikt cilpas upju krastu zonā.

77. Tātad, apkopojot iepriekš minēto, ir jāsecina, ka ūdru sastopamība medību zonā SA-10.328 ir maz ticama. Turklāt medību zonā, iespējams, sastopamo ūdru apdraudējuma risks kvalificējams kā ļoti neliels. Visbeidzot, ja ūdru tomēr sagūstītu, tas, protams, nebūtu vērtējams pozitīvi, tomēr, ņemot vērā ūdru populācijas dinamiku Salamankā, tas būtu nenozīmīgs kaitējums³⁸. Tātad, ņemot vērā Tiesas rīcībā esošo informāciju, jāpieņem, ka, neveicot papildu izvērtēšanas pasākumus, medību jomā kompetentās iestādes varēja pieņemt, ka, atļaujot medības, izmantojot cilpas, ūdri netiek apdraudēti.

c) Secinājumi

76. Turklāt šķiet, ka netiek apstrīdēts, ka ūdru skaits Salamankā — tāpat kā lielākajā daļā Spānijas reģionu un citās Eiropas da-

78. Tādēļ nevar konstatēt, ka Spānija ir pārkāpusi Dzīvotņu direktīvas 12. panta 1. punktu. Tātad prasība ir noraidāma.

34 — Skat. 2005. gada 3. maija BBC ziņojumu par ūdra nāvi cilpā, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/england/cornwall/4511053.stm>, un *International Otter Survival Fund* 2003. gada 3. maija ziņojumu <http://www.otter.org/Update.html> par ūdra nāvi sirds paplašināšanās dēļ pēc tam, kad tas vairākas stundas centies izkļūt no cilpas.

35 — Palazón un Ruiz-Olmo, no: *II Jornadas SECEM 1995*, 67. lpp.

36 — Skat. Saavedra u.c., no: *V Jornadas SECEM 2001*, 125. lpp.

37 — Ruiz-Olmo un Delibes, no Ruiz-Olmo un Delibes, *La nutria en España*, 1998, 212. un turpmākās lpp.

38 — Tādējādi ūdrs atšķiras no jūras bruņurupuča *Caretta caretta*, kas vairošanās nolūkos izmanto tikai dažas Vidusjūras piekrastes, un no ārkārtīgi reti sastopamā Iberijas lūša, kas sastopams vienīgi Spānijā.

V — Tiesāšanās izdevumi

79. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums

nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Tā kā šajā lietā spriedums Komisijai nav labvēlīgs, saskaņā ar Spānijas valdības prasījumu tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VI — Secinājumi

80. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, iesaku Tiesai lemt šādi:

- 1) prasību noraidīt;
- 2) piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.